

HOLSTEBRO KOMMUNE
Fribørnehaven Sneglehuset

EVALUERING AF PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

FRA 01-01-2017 TIL 31-12-2018

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	6
1.3 Pædagogiske principper	7
1.4 Læringsforståelse	8
2 GENEREL EVALUERING AF ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANER	9
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	9
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	10
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	10
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	11
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	12
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	12
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	14
3.2 EVALUERINGSRESULTAT - LÆREPLANER	14
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	15
3.4 METODER TIL EVALUERING	15
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	16
4 RESULTAT AF EVALUERING AF DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANER - OPGJORT PÅ DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	17
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	17
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	19
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	22
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	24
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	26
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	29
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	32
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	32
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	32

1 INDLEDNING

Indledning indeholder kun tekster, der er beskrevet i forbindelse med formuleringen af den pædagogiske læreplan.

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Du sidder nu med Holstebro kommunes pædagogiske læreplan i hånden. Den pædagogiske læreplan er der hvor dagtilbuddene sammen med forældrebestyrelsen beskriver mål og indsatser for den kommende periode.

Byrådet i Holstebro kommune har fastlagt rammerne for den pædagogiske læreplan. Læreplanerne skal tage udgangspunkt i Holstebro kommunes Dagtilbudspolitik. Dagtilbudspolitikken bygger på:

- Dagtilbudsloven
- Byrådets vision
- Holstebro kommunes Børne- og Ungepolitik

For fortsat at udvikle det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene i Holstebro kommune, har byrådet valgt at sætte fokus på fire temaer i de kommende år (2015-2018):

- Inkluderende lege- og læringsfællesskaber
- Trivsel og sundhed
- Helhed og sammenhænge
- Engagerede og kompetente medarbejdere

Den pædagogiske læreplan er fundamentet for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene. Et vigtigt arbejdsredskab for det pædagogiske personale, der omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet, samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i praksis.

Børne- og Ungepolitikken samt Dagtilbudspolitikken omfatter alle børn og unge i Holstebro kommune samt deres forældre og familier. Politikkerne vil herigennem sikre sammenhængen mellem det almene og det forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn med særlige behov.

Vidensbaserede indsatser.

Holstebro kommune ønsker at arbejde med indsatser med dokumenteret virkning, herunder evidensbaserede (forsknings- og vidensbaserede) metoder.

En del af Holstebro kommunes daginstitutioner har eller er i gang med at implementere De Utrolige År (DUÅ) – Dagtilbud. Et evidensbaseret program der har fokus på den positive adfærd og relationer, samt fokus på at inkludere børn i de almene udviklings- og læringsfællesskaber. I dagplejen er Holstebro kommune ved at udvikle DUÅ-Dagpleje.

Holstebro kommunes samlede inklusionsindsats

Holstebro kommunes samlede inklusionsindsats udgør er en indsats på tværs af hele Børn og Unge området. Formålet med den samlede indsats er, at flere børn og unge skal inkluderes i såvel sociale som faglige fællesskaber med henblik på øget trivsel. Dagtilbuddene har udarbejdet en handleplan for inklusionsindsatsen. Der er udbudt forskellige tilbud om kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.

Som tidligere nævnt er et af fokusområderne i Dagtilbudspolitikken "Inkluderende lege- og læringsfællesskaber". Dagtilbuddene skal når de beskriver "Tiltag" i den pædagogiske læreplan indarbejde de mål de har beskrevet i handleplanen for inklusionsindsatsen sådan at der skabes en sammenhæng mellem fokusområde, læringsmål og handleplan.

God læselyst!

Dagtilbuddets indledning

Sneglehuset prioriterer en normering, hvor vi har mulighed for at være nærværkede i små grupper, hvor det enkelte barn ses og høres i børnehøjde.

Sneglehuset er nytænkende, støtter kreativ leg og ser muligheder frem for begrænsninger.

Sneglehuset møder det unikke barn, der hvor det er, og udvikler det der fra.

Sneglehuset viser omsorg, forståelse og respekt for børnenes nære relationer.

Sneglehuset vægter en respektfuld og anerkendende kommunikation, børn, familie og kollegaer i mellem.

Børn og voksne skal føle sig inkluderet ved at tage aktivt del i fællesskabet.

Børnene leger på tværs af alder og her igennem, lærer de at tage ansvar, vise hensyn og værne om fællesskabet.

Sneglehuset inkluderer lokalmiljøet.

Sneglehuset er præget af hygge og en stor omsorg for hinanden.

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Hjørnestenen i Holstebro kommunes Børne- og Unge politik er en anerkendende tilgang, som bygger på positive fællesskaber, medborgerskab og de ressourcer enhver besidder.

Vores fælles anerkendende børnesyn:

I dagtilbuddene ser vi børn som unikke og selvstændige personer, som udvikler sig i et samspil med andre mennesker. Børns udvikling forstås som en helhed, hvor de intellektuelle, følelsesmæssige, sociale og kropslige sider i barnets udvikling ses som tæt forbundne. Derfor tager den pædagogiske praksis afsæt i børnenes trivsel, interesser og potentialer.

Værdier i arbejdet med børn og unge:

- At skabe muligheder for sunde liv i udfordrende og udviklende miljøer
- At børn og unge bekræftes i at have betydning for andre
- At børn og unges bidrag gør en forskel for fællesskabet og vækker andres respekt og tillid
- At der er dråber af kultur i alt

Troværdighed og gensidig respekt ser vi som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen.

Engagement ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed. Vi mener, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan.

Dagtilbuddets værdier

Vi forsøger dagligt at skabe hyggelige og trygge rammer.

Vi giver mulighed for at de mindste også får mulighed for at have samvær med de større børn.

De allermindste synger og leger som oftest på sin egen stue, men de større vuggestuebørn, deltager under morgensamling, hvorefter alle fordeler sig til hver sin gruppe til frugt og brød.

Vi afholder hvert år fastelavnsfest, påskefrokost, høstfest og julefrokost for alle børnene.

Vi afholder hvert år bedsteforældredag med juleklip og julehygge med søskende og forældre.

Vi har løbende små udflugter.

Vi deltager også i kulturelle oplevelser med vuggestuen, som finder sted i nærmiljøet.

Der udkommer månedsnyt, med informationer og oplysninger, endvidere indeholder det en kalender med aktiviteter og fødselsdage.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Dagtilbuddene vil arbejde med at skabe en klar struktur der på den ene side giver mulighed for tryghed gennem ro og forudsigelighed, og på den anden side rummer kompleksitet og foranderlighed
2. Princip: Barnet oplever sig selv som betydningsfuld og medskabende i fællesskaber
3. Princip: Barnet indgår i forpligtende fællesskaber, hvor indlevelse, tolerance, respekt og anerkendelse er fundamentet
4. Princip: Barnet tilegner sig og udvikler et alsidigt sprog
5. Princip: Styrke barnets udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelse
6. Princip: Der skal være mulighed for at deltage i aktiviteter der styrker sundhed, trivsel og livskvalitet
7. Princip: Barnet får kendskab til egen og andres kulturelle baggrund
8. Princip: Barnet udvikler respekt og forståelse for og oplever glæden ved at være i naturen

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Vi bestræber en hverdag, hvor børnene får mulighed for ro og trykke rammer, struktur, genkendelighed og udviklende aktiviteter.
2. Princip: Barnet får positiv opmærksomhed, så hvert enkelt barn oplever sig selv som betydningsfuldt, og en guiding i at kunne indgå i samvær med andre børn på en positiv måde.
3. Princip: At stille sproglige krav, som er udfordrende og passer til barnets niveau.
4. Princip: At barnet får udfordringer, inde og ude, så det oplever både kroppens muligheder og begrænsninger.
5. Princip: Børnene får mulighed for oplevelser inden for madkultur-smage, lugte og se. Børnene deltager i fysiske og kulturelle aktiviteter både i Sneglehuset og i nærmiljøet.
6. Princip: At barnet møder forskellige kulturelle og kunstneriske udtryksformer, for herigennem opøve fantasi og kreative evner.
7. Princip: Børnene lærer at færdes i naturen og udvise respekt for dyr og planter.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

I dagtilbuddet sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og egne spontane oplevelser og leg. Børnene indgår i fællesskaber der understøtter udvikling, læring og trivsel.

De voksne er rollemodeller for børn og voksne, og børn er rollemodeller for hinanden. De voksne bruger deres faglige viden og erfaring til at målsætte, planlægge og igangsætte målrettede aktiviteter samtidig med at de følger og inddrager børnenes kreativitet og læringslyst. På denne måde er der samspil mellem voksen- og børneperspektivet.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Sneglehusets pædagogiske udvikling bygger på samspil mellem personale-bestyrelse-forældre-lederen og ikke mindst barnets egen kreativitet og læringslyst.

Personalet bygger på forskelligheder og har omsorg og respekt for hinanden, som smitter af på børnene. Vi er tydelige og betydningsfulde voksne, som støtter børn i at mestre og som tager ansvar for at skabe rammer for børn i hverdagen, således at uhensigtsmæssige mønstre brydes. Hvert barn er unikt. Vi tager vores pædagogiske ansvar alvorligt og kigger på os selv som en del af rammerne for børns læringsmiljø.

2 GENEREL EVALUERING AF ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

1. Arbejde med inkluderende lege- og læringsfællesskaber for at skabe trivsel, læring og udvikling for det enkelte barn
2. Målrette det pædagogiske arbejde så alle børn har mulighed for at deltage ud fra forskellige læringsstile, vilkår og baggrund.
3. Gennem en anerkendende tilgang vil vi skabe det bedste grundlag for børnenes udvikling.
4. De fysiske, psykiske og æstetiske rammer skal give mulighed for børns leg i små og store fællesskaber.
5. Iværksætte aktiviteter der er udfordrende, varierende og giver børnene succesoplevelser.
6. Give børnene medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati gennem vore aktiviteter og den pædagogiske praksis
7. Arbejde på at integrere fysisk aktivitet som en del af børnenes hverdag, og at børnene udfordres motorisk.
8. At forældre deltager og tager medansvar i udviklingen af inkluderende lege- og læringsfællesskaber, samt understøtter en anerkendende omgangstone

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Vi understøtter og anerkender fællesskab på tværs af børns alder og kompetencer.

Vi skaber tid og rum til refleksion og tilrettelæggelse og inkluderende miljøer. Bevidst fremadrettet, at være optaget af det der virker - det succesfulde.

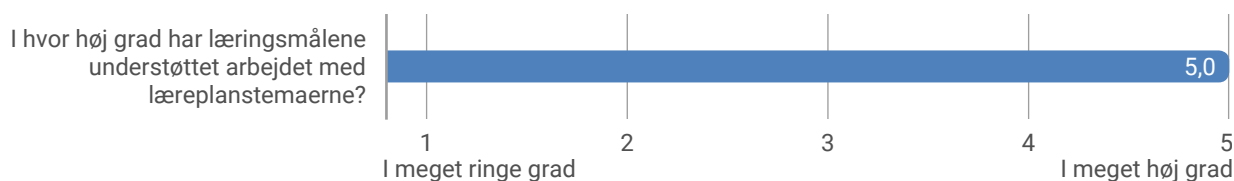
Vi er bevidste om en inkluderende kommunikation iblandt børn, forældre og personale.

Barnet skal føle sig set og hørt som den det er, og anerkendt som den det er.

Barnet skal rustes på alle udviklingsområder, så det opnår at få færdigheder i rygsækken.

Voksne skal være lyttende og tage hensyn til det enkelte barn, styrke barnets selvværd, ved at se og høre det og følge barnets interesse.

Barnet skal agere i et fællesskab og lære at begå sig. Det er en dannelse barnet går igennem og vi har en stor indflydelse på børns adfærd, da vi er positive rollemodeller.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

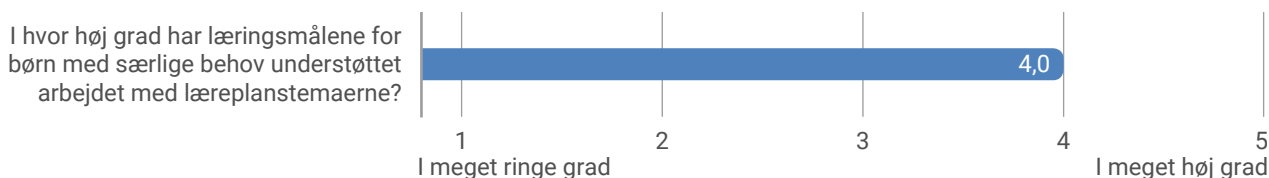
Vi vil arbejde på at skabe lege- og læringsfællesskaber, hvor alle børn oplever sig selv som anerkendte og aktive deltagere.

Som udgangspunkt tilrettelægger vi vore aktiviteter så der dels ydes en sundhedsfremmende og forebyggende indsats og dels en individuel indsats for de børn, der har et særligt behov.

Personalet skal sætte fokus på, hvilke metoder og aktiviteter med videre der er velegnede til at inkludere børn med særlige behov.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Vi bestræber os på at imødekomme alle børn, også børn med særlige behov. Vi er opmærksom på en tidlig indsats, både sprogligt og kognitivt og socialt. Vi inddrager hinandens ressource, og benytter os af ekstern bistand, hvis der er behov for det. Vi lægger stor vægt på børns forskelligheder og deres samvær med hinanden.

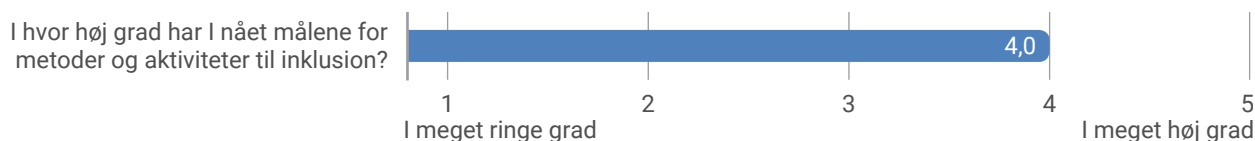

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Vi har børn med specielle behov inkluderet i institutionens almene rammer.

Vi arbejder bevidst med tidlig indsats, både sprogligt og udviklingsmæssigt. Hvis vi oplever en nødvendighed i at sætte fokus på bestemte indsats områder, laver vi handleplaner derefter og samarbejder med eventuelle eksterne faggrupper, hvis det er nødvendigt.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

Målet med sprogstimuleringen af de 3-6 årige er, at de gennem leg og samvær med andre - både børn og voksne - udvikler et sprog, der fungerer godt og svarer til deres alder. Desuden skal børnene tidligt stimuleres til at eksperimentere med at læse og skrive.

Den sprogstimulerende indsats:

- Støtter barnets lyst til og glæde ved at bruge sproget i dagligdagen.
- Giver en intensiv og fokuseret støtte til børn med særlige behov.
- Skaber sammenhæng for den sproglige udvikling ved overgange mellem institutionerne, fx mellem dagtilbud og skole.

Indenfor 0-3 års området har Holstebro kommune udviklet en "Minisprogpakke" som dagplejere og vuggestuer arbejder med.

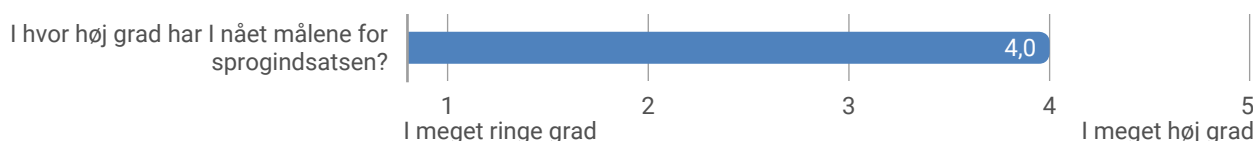
Der er ansat to sprogvejledere i Holstebro kommune, som udarbejder sprogvurderinger og giver vejledning i forbindelse med tosprogede børn.

Holstebro kommune har i de sidste par år deltaget i nogle forskellige sprogprojekter bla. SPELL projektet, som er et systematisk målrettet program der understøtter børns sprog og læseforudsætninger (3-6 år). I 2015 deltager en del af institutionerne i projektet "Sprog i samspil".

Dagtilbuddets sprogindsats:

Vi vægter meget tidlig indsats, hvor vi blandt andet arbejder med Mini Sprogpakken. Vi rimer, synger taler og arbejder meget med dialogisk læsning i alle af vuggestuens grupper.

Vi har en tæt kontakt til husets talepædagog, så eventuelle sproglige vanskeligheder kan målrettes meget tidligt.

Kommentar til vurdering:

Vuggestuen har ikke målrettet arbejdet med minisprogpakken i 2017, men haft fokus på passende aktiviteter for målgruppen i form af rim og sange, dyr og mange andre visuelle ophæng samt dialogisk læsning og praktiske aktiviteter.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

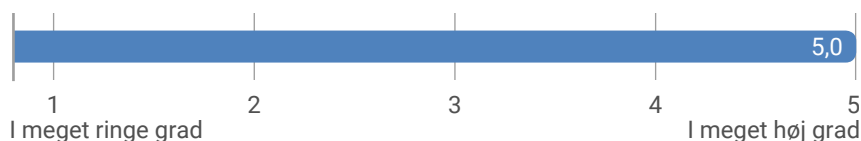
- Overgange tilrettelægges, så der hos det modtagende tilbud er et kendskab til barnet og dets ressourcer.
- Der samarbejde tværgående for at sikre gode overgange.
- Overgange tilrettelægges, så forældre informeres og inddrages.
- Samarbejdet mellem forældre og fagpersoner er gensidigt forpligtende.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Når vi modtager børn fra hjemmet, værdsætter vi sammen med forældrene en rolig opstart med kun få timer af gangen.

Hvis vi modtager børn fra dagplejen, kommer dagplejeren sammen med barnet på besøg inden opstart.

I hvor høj grad har I nået målene for jeres samarbejde om overgangene?

Kommentar til vurdering:

Når de ældste vuggestuebørn skal videre til mellemgruppen, ca. 2 år, bruger vi en del tid på mange små besøg og kontakt til de voksne som er dertil knyttet. Ligeledes kontakt med børnegruppen i form af aktiviteter og spisning, så trygheden bevares.

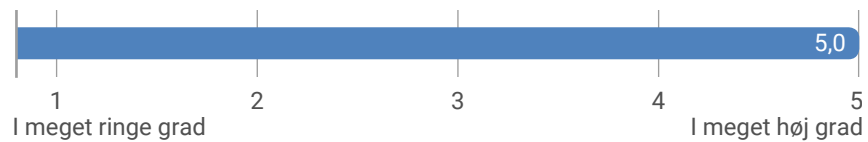
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Som tidligere beskrevet, vægter vi meget besøg af de forskellige dagtilbud i mellem. De pædagogiske metoder kan være leg på legepladsen, eller en bestemt aktivitet. Vi gennemgår de normer og værdier, som barnet har været en del af. Vi udarbejder dialog skemaer i samarbejde med forældrene på alle børn, og alt afhængig af hvilke metoder der har været anvendt på barnet tidligere, benytter vi os af de fælles beskrivelser, for at styrke sammenhængen til et videre forløb.

I hvor høj grad har I nået målene for metoder og aktiviteter til overgange?

Kommentar til vurdering:

Også grupperne imellem i vores egen institution.

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

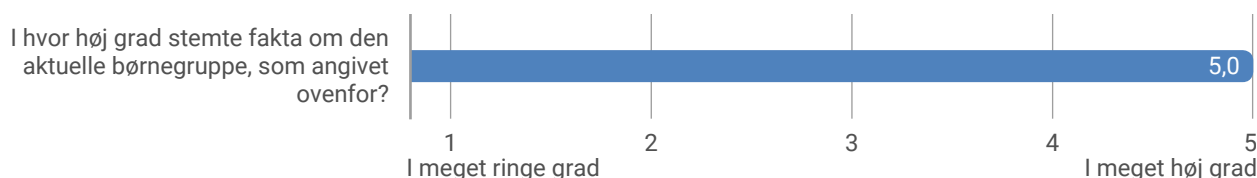
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi har en opdeling på 3 grupper i vuggestuen. Den ældste gruppe vil i løbet af et år, blive børnehalebørn. Grupperne har et stort samarbejde imellem, og vuggestuen får også oplevelser i forhold til børnehavegrupperne.

Vi arbejder naturligvis med lærerplanerne på forskelligt vis, alt afhængig af alder. Børnene er som regel ude hver dag og vuggestuen har deres egen afdeling, hvis personalet finder behov for det.

Vuggestuen deltager i de teaterforestillinger som udbydes på nærliggende bibliotek, og går ellers på opdagelser hvor det er muligt i nærområdet.

3.2 EVALUERINGSRESULTAT - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

På hvilke læreplanstemaer vurderer du, at I har flyttet børnene mest i deres udvikling i den forløbne periode?

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

UDVIKLING

Indenfor hvilke læreplanstemaer vurderer du, at I vil lægge jeres fokus i den kommende læreplanperiodes (typisk de kommende to år)?

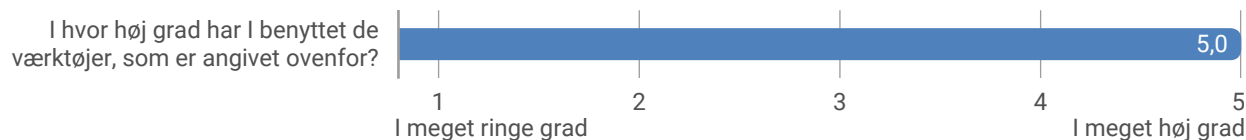

	Fordeling i %
Alsiddig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Foto
- Barnets bog
- Rambølls dialogskema

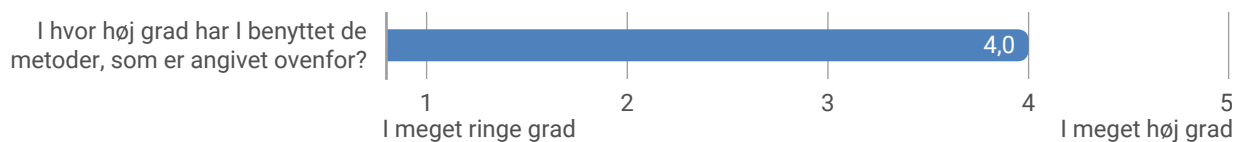
Kommentar til vurdering:

Vi er kommet på Face book, hvilket forældrene er meget glade for.

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- SMTTE
- At anvende mål og tiltag, beskrevet i Rambøll

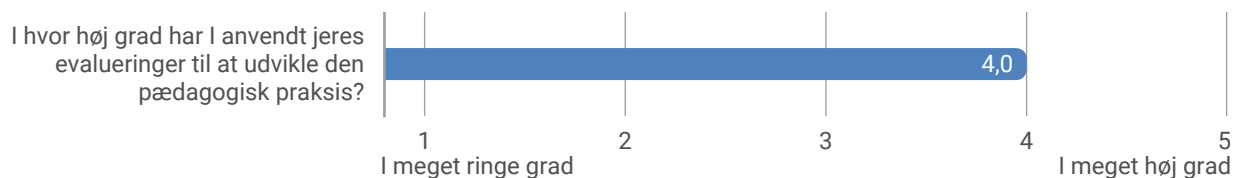

3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi tager udgangspunkt i evaluering med pædagogisk praksis på personalemøder, pædagogiske dage og drøfter vores daglige praksis på bestyrelsesmøder.

4 RESULTAT AF EVALUERING AF DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANER - OPGJORT PÅ DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

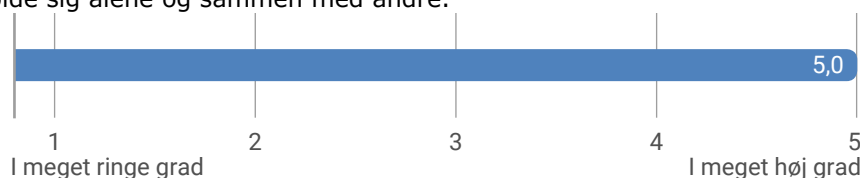
I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Barnet skal opleve sig selv som betydningsfuld.

At barnet får lov at udvikle sig selvstændig og med en alsidig personlighed, der selv kan og vil tage initiativ.

At barnet får mulighed for at udfolde sig alene og sammen med andre.

I hvor høj grad har I holdt dette fokus i arbejdet med alsidig personlig udvikling?

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Barnet 9-14 måneder

At have indlevelse i andre

- gentager lyde, bevægelser og ansigtsudtryk efter andre
- smiler og siger lyde til eget spejlbillede
- bevæger sig mod eller rækker ud efter andre

At tage initiativ

- tager øjenkontakt
- reagerer på kontakt
- rækker ud med hænderne

At være psykisk robust

- kigger, rækker ud, skubber væk ved nye stimuli
- forsøger sig frem gentagne gange
- kravler eller 'rumper sig' ud i nye omgivelser

Barnet på vej mod 2 år

At have indlevelse i andre

- reagerer på andres kropssprog og følelsesudtryk
- er opmærksom på andres behov og udviser omsorg
- viser interesse i andre børn

At tage initiativ

- udviser initiativ og følelser i samspil med andre
- er opsøgende i forhold til andre børn og voksne
- viser interesse og lyst til at deltage i leg og aktiviteter

At være psykisk robust

- udforsker de nære omgivelser og udfordringer
- viser stolthed over egne præstationer
- viser interesse for nye og fremmede børn og voksne

Barnet på vej mod børnehave

At have indlevelse i andre

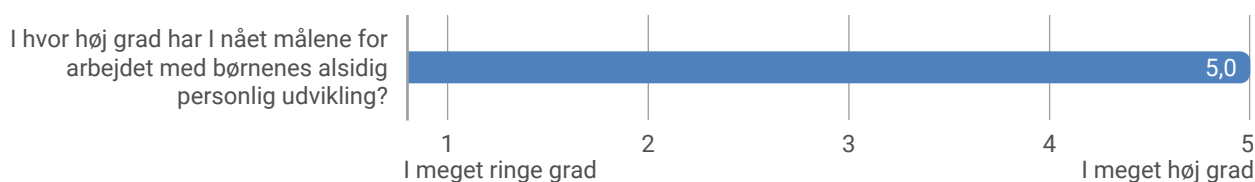
- smiler, når andre smiler
- trøster dem, som er kedede af det og smiler, når andre er glade
- kalder på andre for, at de kan se, høre eller være med

At handle selvstændigt

- uopfordret spørger til andre
- uopfordret udtrykker, hvad det vil og kan
- uopfordret hjælper og støtter andre

At være psykisk robust

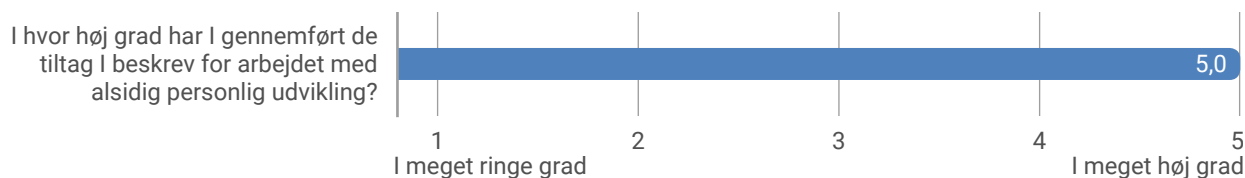
- bevæger sig fra noget kendt til noget ukendt
- viser med krop og sprog, hvad det vil
- kan trøstes og falde til ro

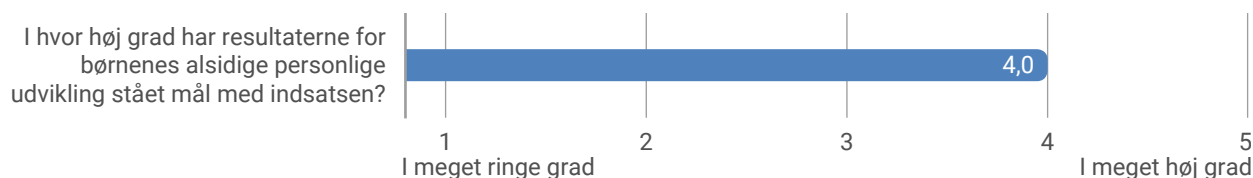
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi benævner og anerkender barnets ressourcer
2. Tiltag: Vi ser og støtter op om, hvad der optager barnet lige nu.
3. Tiltag: Vi giver barnet positiv opmærksomhed, samtidig med at opmærksomheden retter sig til tydelige voksne.
4. Tiltag: Vi respekterer barnets meninger og viser, at det har medbestemmelse, men at det samtidig betyder, at barnet ikke altid kan få det, som det gerne vil.

SAMLET EVALUERING

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

Vi prøver at gøre børnene robuste, ved at give dem tryghed og kærlighed. Børn skal inddrages og forpligtiges til fælles normer og vi skal hjælpe dem til at holde fast og være i stand til at leve op til normerne. Vi skal være nærværende i vores samvær med børn.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Vi skal ikke ændre, men fortsætte med at udvikle børns robusthed, ved at gå ind og hjælpe dem til at finde deres egen vej og nå frem til deres egne oplevelse af værdi.

At være robust er at kende sine grænser og kunne sige fra, og gøre det uden at opleve det som et nederlag. Det skal vi hjælpe og vejlede de små i.

Optaget af at øve/lære børnene at være en del af en gruppe-fællesskab. Tage hensyn, (køkultur) vente på tur og lytte til andre.

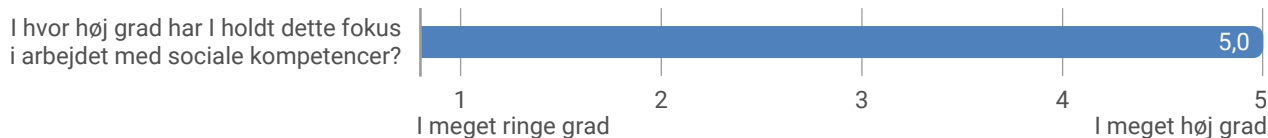
4.2 SOCIALE KOMPETENCER

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Barnet skal føle glæde og hjælpes til at udvise omsorg og respekt for andre.

Barnet skal have mulighed og evt. guides til at etablere et fællesskab med de andre børn.

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Barnet 9-14 måneder

Tilknytning og adskillelse

- vinker, smiler eller græder når forældrene kommer og går
- vil sidde på skødet, trøstes eller putte sig ind
- forlader og vender tilbage til de kendte voksne med jævne mellemrum

At indgå i fællesskaber

- kigger på det, som andre kigger på, og det de gør
- efterligner andres handlinger
- tager initiativ til kontakt med andre

At kommunikere med følelser

- giver respons med forskellige ansigtsudtryk
- giver respons med forskellige kropsholdninger og bevægelser
- giver respons med lyde, latter eller gråd over for andre

Barnet på vej mod 2 år

At vise tryghed og tillid til andre børn og voksne

- er tryk blandt kendte børn og voksne
- viser interesse for at etablere kontakt til andre børn
- bevæger sig ud i nye omgivelser

At indgå i sociale fællesskaber

- viser interesse og lyst til at deltage i sociale fællesskaber
- inviterer til fælles opmærksomhed enten verbalt eller kropsligt, fx ved at pege på en bil
- deltager i fælles aktiviteter med andre børn og voksne

At kommunikere med følelser

- udtrykker egne behov og grænser gennem mimik og kropssprog
- udtrykker egen vilje og egne ønsker kropsligt og sprogligt
- viser tydeligt hvad det vil over for forældre og søskende

Barnet på vej mod børnehave

At etablere venskaber

- smiler ved synet af bestemte børn
- spørger bestemte børn, om de vil deltage
- hjælper, opsøger, roser, efterligner, trøster og taler om bestemte børn gentagne gange

At indgå i fællesskabets sociale spilleregler

- udtrykker ønske om at være med i fællesskabet på trods af uenigheder
- overholder aftaler og regler i adfærd, leg og spil
- fortæller andre, hvad de må og ikke må

At kommunikere med følelser

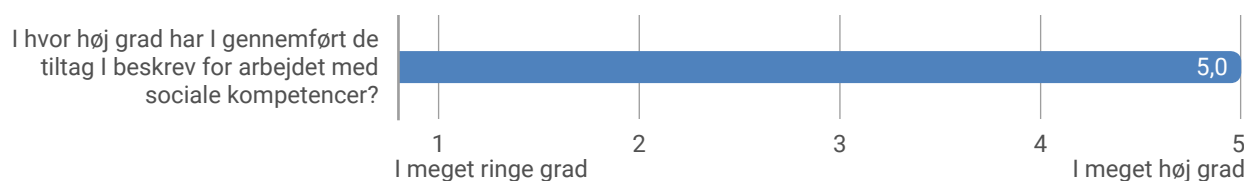
- fortæller, morer sig og udtrykker sin ked-af-det-hed, vrede eller angst med tale- og kropssprog
- giver respons på ængstelse og glæde
- viser insisterende, hvad det har lyst til

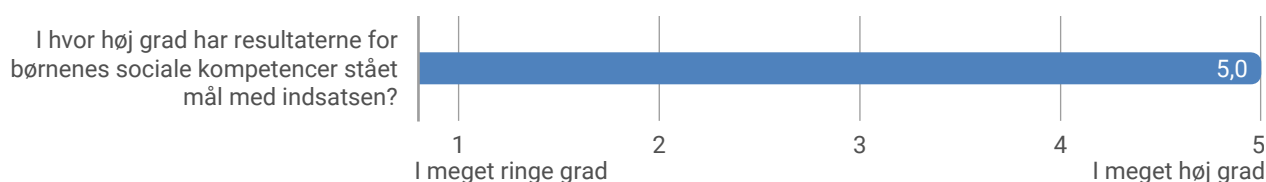
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi opmuntrer barnet til at være positiv deltager i legen.
2. Tiltag: Vi anerkender og respekterer at barnet evt. har brug for bare at kigge på og observere hvad der foregår.
3. Tiltag: Vi snakker med børnene om det, de leger og oplever sammen.
4. Tiltag: Vi voksne er medvirkende til at igangsætte aktiviteter, der er udviklende for fællesskabet.
5. Tiltag: Vi hjælper børnene med at sætte ord på, hvad de kan og vil være med til.
6. Tiltag: Vi sætter ord på børns følelser, og vi lærer børn at aflæse andre børns kropssprog.

SAMLET EVALUERING

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

Vi oplever at selv de hel små børn hurtigt skaber venner og det at skulle dele, tage og give, er af vigtig betydning, men også svært.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Vi yder hele tiden tiltag, efterhånden som de små vokser. De skal lære at bruge deres sanser både inde og ude. Vi vejleder dem i at være gode ved hinanden og skabe fælleslege.

Vi arbejder på, at børnene skal lære at tyde og aflæse de andre børns kropssprog og attetude og hjælpe med at drage omsorg for dem der evt. bliver kede af det.

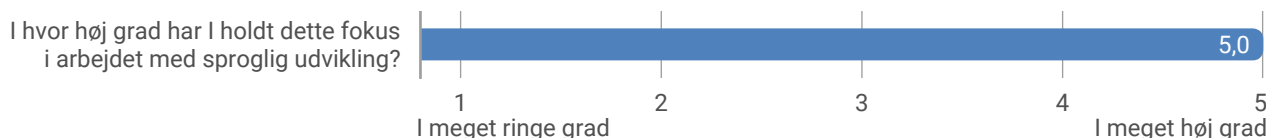

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Vi lægger vægt på tidlig sproglig indsats. Jo tidligere barnet er udviklet sprogligt, jo nemmere er det for barnet at indgå i andre relationer med øvrige børn.

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Barnet 9-14 måneder

At etablere sproglig kontakt

- peger, rækker ud og skubber hen til
- ler, klapper, siger lyde og enkelte ord
- giver og tager genstande

At kommunikere med kendte andre

- er i dialog med andre med lyde og ord
- bevæger hovedet ved et 'ja' eller 'nej'
- giver respons på kropsudtryk og stemmens betoning

At håndtere sprogets form

- siger korte, ens, sammenhængende lyde og enkelte ord
- efterligner sprogmelodien i det, barnet hører
- giver respons på typiske ord og udtryk fra hverdagsrutiner

Barnet på vej mod 2 år

At etablere sproglig kontakt

- bruger ord og kropssprog til at skabe og få opmærksomhed
- kontakter uopfordret andre børn og voksne gennem sproglig kommunikation
- indgår i lege og aktiviteter med andre børn

At kommunikere med sin nære omverden

- kan fastholde dialogen omkring et emne i kortere tid
- kan kommunikere om ting/personer, der ikke er tilstede
- kan forstå og svare på simple spørgsmål, som fx hvad er det, hvem er det og hvor er

At håndtere og forstå sprogets form

- sætter flere ord sammen til en sætning
- har en forståelse for samtalens opbygning, skiftevis lytte og tale
- kan forstå og svare på simple spørgsmål og beskeder

Barnet på vej mod børnehave

At etablere sproglig kontakt

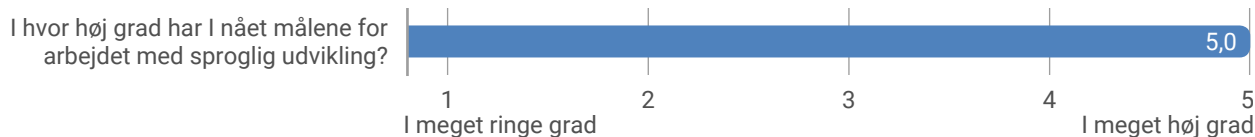
- søger øjenkontakt og siger noget
- tager initiativ til at snakke med andre
- snakker til andre for at få dem til at se eller høre noget bestemt

At kommunikere med sin omverden

- anvender og leger med lyde, ord og remser i samvær med andre
- giver respons på det, som andre siger og gør
- fortæller om sine oplevelser

At forstå sprogets regler

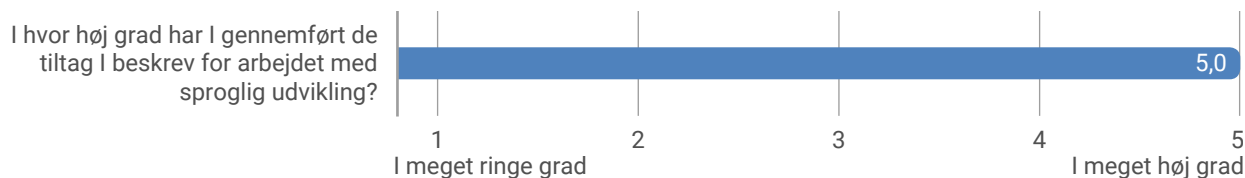
- siger sætninger med mindst 3-4 ord
- skriver sit 'navn' - leger, at det skriver
- bruger sproglig korrekte endelser

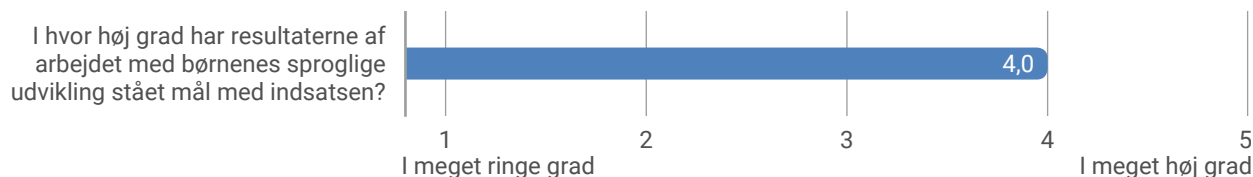
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Snakker med børnene om, hvorfor vi gør som vi gør.
2. Tiltag: Gentagne rim, remser, sange og dialogisk læsning - billedfortælling.
3. Tiltag: Alle former for begreber - op og ned - ved siden af - osv. på det niveau som barnet befinder sig på.
4. Tiltag: Lytte til forskellige lyde både inde og ude, og få kendskab til disse begreber.
5. Tiltag: Kropssprog! attitude. Sætte ord på -- jeg kan godt se, at du bliver ked af det eller vred, glad osv.
6. Tiltag: Tydelige voksne. Hvordan agerer og taler vi imellem hinanden - til og med børnene.
7. Tiltag: Stuerne arbejder med nye emner og fokusord med passende mellemrum.

SAMLET EVALUERING

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

Vi synger og rimer månedsvis eller gentagne gange. Skønt at høre, når de små prøver at gøre sig umage med de kendte sange og rim.

Vi øver sprog i alle aktiviteter, læser og snakker om de forskellige ting, som børnene er optaget af.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Hos de børn som har det sværest sprogligt, sætter vi fokus på sprog i form af billeder, hvilket der bliver snakket om i fælleskab eller alene med en voksen.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

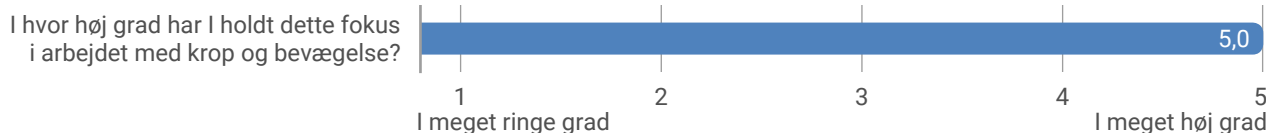
I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

At styrke barnets fin og grov motoriske færdigheder både inde og ude.

At barnet lærer kroppen at kende. Vi bruger blandt andet Mini Sprogpakken.

At motivere barnet til at blive glad for at bevæge sig.

At barnet får udfordringer, så det oplever både kroppens muligheder og begrænsninger.

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Barnet 9-14 måneder

At deltage i hverdagsrutiner

- bevæger kroppen i overensstemmelse med det, som finder sted
- smiler eller græder ved kendte lyde, dufte og kropssprog
- kluk-ler ved overraskelser. Udtrykker protestlyde ved afvisning

At anvende sanserne

- ler, når kroppen bevæges
- giver respons på syns-, høre-, lugte-, føle- og smagsindtryk med lyde og mimik
- griner ved kropslig kontakt. Græder ved kropslig belastning

At koordinere kroppens bevægelser

- står på begge ben og bærer sin egen vægt
- går med støtte, skubber sig afsted eller kravler
- sidder uden støtte og tager fra med hænderne, når det vælter til siden

Barnet på vej mod 2 år

At deltage og hjælpe til i hverdagsrutiner

- viser initiativ til selv at tage sko og tøj af og på
- spiser selv med gaffel og ske og kan drikke af en kop
- viser initiativ til at klare praktiske gøremål på egen hånd

At have begyndende kropsbevidsthed

- bruger kroppen aktivt i forbindelse med aktiviteter og leg
- bruger syns-, høre-, lugte- og følesans til at undersøge materialer, legetøj m.m.
- er opmærksom på andre børn og voksnes bevægelser med kroppen

At koordinere kroppens grundbevægelser

- går med dobbelt skridt på trapper, imens det holder ved gelænderet
- går og løber sikkert og er begyndt at hoppe med samlede ben
- begynder at kunne kaste og sparke en stor bold

Barnet på vej mod børnehave

At være selvhjulpem i hverdagen

- klarer af-og påklædning
- vasker hænder og hjælper til med at børste tænder
- tager initiativ til at gå på toilet

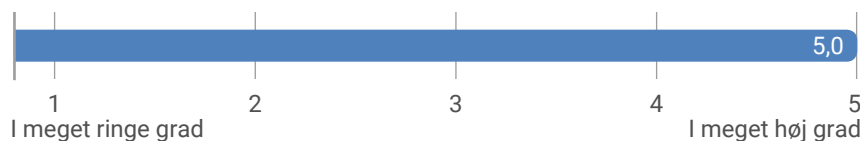
At være kropsbevidst

- bevæger kroppen i overensstemmelse med konkrete udfordringer
- er stille for at koncentrere sig om at benytte sanserne
- efterligner andres bevægelser med kroppen

At være rutineret med sine grundbevægelser

- går, løber, hopper, kravler, slår kolbøtter, kaster, griber sikkert
- balancerer på ét ben og skifter mellem højre og venstre ben
- cykler, løber eller går over en længere distance uden af give op

I hvor høj grad har I nået målene for arbejdet med krop og bevægelse?

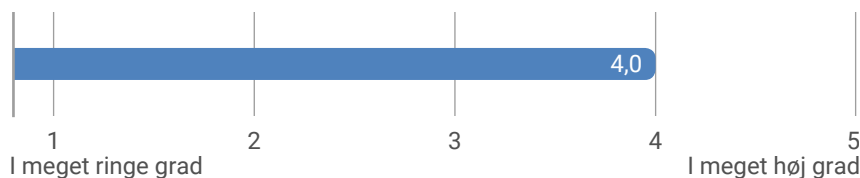
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: At lære barnet gennem sanglege, rytmik og fortælling, dets krop og sansemotorik at kende.
2. Tiltag: At barnet får mulighed og kendskab til afslapning og afspænding.
3. Tiltag: At der bliver snakket om mad og sund kost blandt andet også inspireret af materiale fra minisprogpakken.

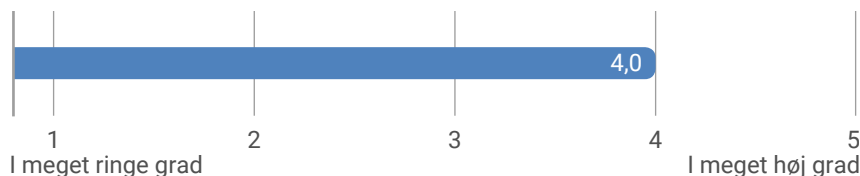

I hvor høj grad har I gennemført de tiltag I beskrev for arbejdet med krop og bevægelse?

SAMLET EVALUERING

I hvor høj grad har resultaterne af arbejdet med børnenes krop og bevægelse stået mål med indsatsen?

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

De små er meget glade for at bevæge sig. Er så godt som hver dag ude. Ellers har vi en stor sal med madrasser og lignende til at boltre sig på.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Ingen ændringer. Vi er så heldige at have tæt til skov og anlæg, og en særlig afgrænset område for de allermindste.

De 2 årige deltager også i Sneglehusets ugentlige cykelture i anlægget eller herhjemme i forår/sommer måneder.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

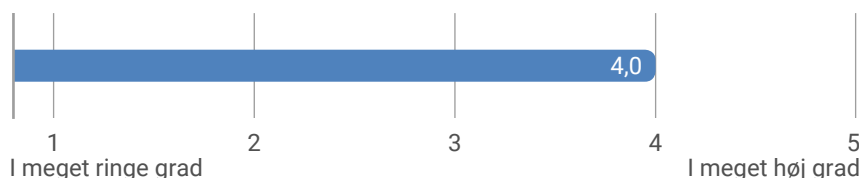
I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

At barnet lærer og får lyst til at færdes og opleve naturen.

At lære barnet at udvise respekt for dyr og planter.

At barnet efterhånden får kendskab til vand, jord ild og luft.

I hvor høj grad har I holdt dette fokus i arbejdet med naturen og naturfænomener?

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Barnet 9-14 måneder

At modtage naturoplevelser

- retter sine øjne og vender sin krop mod lyde og fænomener i naturen
- smiler og rækker armene frem. Græder og tager hænder op foran ansigtet
- ser, lytter, dufter, smager og rører

Barnet på vej mod 2 år

At have glæde ved at opholde sig i naturen og bruge sanserne

- undersøger insekter, blade, blomster og lign. ved at bruge sanserne
- viser glæde ved at lege og færdes i naturen
- leger med sten, blade, grene og andet fra naturen

At være nysgerrig over for dyr, planter og materialer i naturen

- er nysgerrig på smådyr og planter
- spørger interesseret til sten, blade, vand og andre ting i naturen
- genkender almindelige dyr som fx en hund eller ko

At vise interesse for naturen og dens fænomener

- gentager handlinger for at undersøge forskellige forhold i naturen, fx hoppe i vandpytter
- kender enkelte vejrfænomener som fx regn, sol, sne
- er nysgerrig og undersøgende, når det præsenteres for ting og oplevelser i naturen

Barnet på vej mod børnehave

At have glæde ved oplevelser i naturen

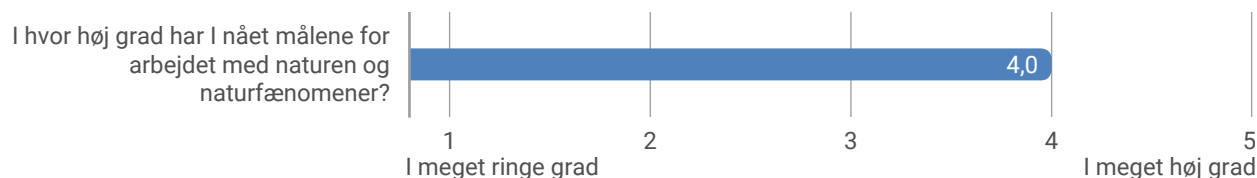
- løber, hopper, ler og snakker i og om naturen
- udtrykker begejstring ved at se dyrespor og bosteder for dyr
- bygger og leger med naturmaterialer

At have kendskab til dyr, planter og materialer i naturen

- kigger i bøger om dyr og planter og snakker om, hvad det ser
- viser med sin adfærd respekt for dyr og planter
- sætter navne eller begreber på nogle dyr, planter og naturfænomener

At være nysgerrig over for naturen og dens fænomener

- flytter ting i naturen og iagttager dyr og deres adfærd
- spørger til regn, sne, ild, sol, måne og stjerner
- spørger til dyrenes boliger og til, hvad de spiser

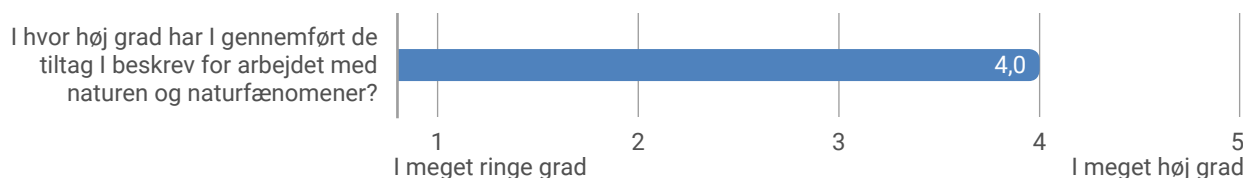

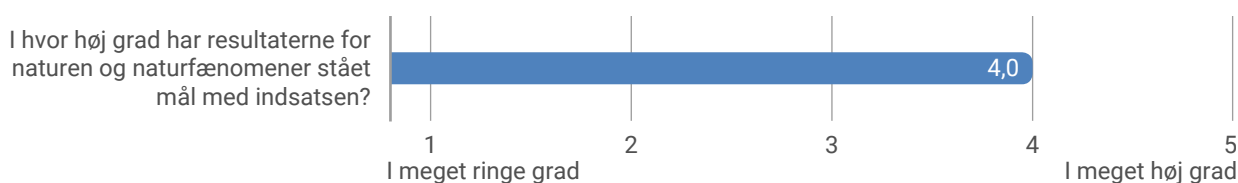
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi bestræber at barnet er ude hver dag og ofte får nye impulser ved at komme ud af institutionen.
2. Tiltag: At barnet får plads og mulighed for fordybelse til at eksperimentere og bruge sanserne.

SAMLET EVALUERING

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

At børnene bliver nysgerrige og spørger ind til det de ser og finder.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Vi har nogle gange et akvarier med forskellige ting til at stå, så børnene kan følge med i hvad der sker med de forskellige dyr og planter.

Er også inspireret af de ældste børnehavebørn og deres interesse i at samle insekter, arbejder med processen fra larve til sommerfugl, natur og kreativitet.

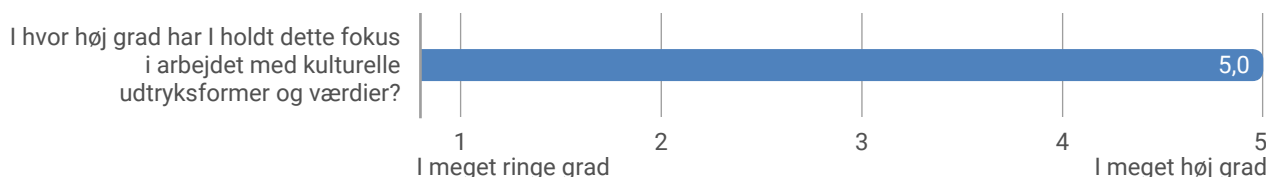

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

EVALUERINGSRESULTAT - SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Det er vigtigt at de mindste børn får tidlig kendskab til alt det kreative, så de får lyst og evner til at udforske verden. Vi deltager også til børnebio, teater og lignende for de mindste.

EVALUERINGSRESULTAT - MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Barnet 9-14 måneder

At deltage i kulturelle aktiviteter

- griber ud, kigger og peger ved højtlesning
- bevæger kroppen til musik og sange
- ser efter og efterligner andre børns lyde og bevægelser

Barnet på vej mod 2 år

At være kreativ

- viser interesse for at tegne og male
- kan genkende kendte fortællinger/eventyr
- begynder at synge med på sange og bevæger sig mere varieret og sikkert til musik

At have begyndende opmærksomhed på egen kultur

- kender højtider eller årstider som fx fødselsdag, jul, sommer, vinter osv.
- leger simple rollelege
- kender sin nærmeste familie og kender begreber som bror, søster, mormor osv.

At vise interesse for kulturelle fællesskaber

- deltager i dagtilbuddets traditioner
- viser interesse for kulturelle institutioner fx museum og bibliotek, når det præsenteres her for
- udviser interesse for musik og sanglege

Barnet på vej mod børnehave

At være kreativ

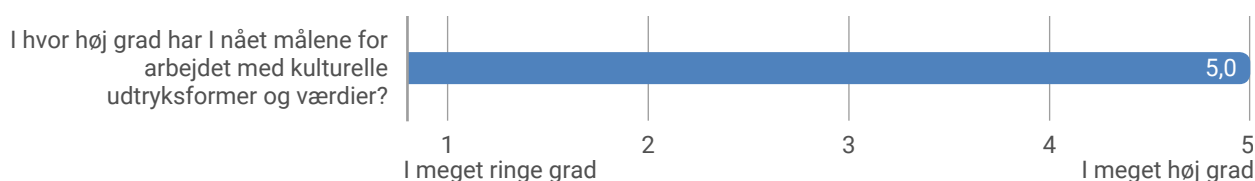
- eksperimenterer med materialer
- finder på nye og anderledes måder at lege, danse, synge og tegne på
- undersøger det, som er anderledes

At være opmærksom på egen kultur

- leger med oplevelser fra de nære omgivelser
- klæder sig ud og leger at være en anden
- kigger fokuseret på andres påklædning, sprog og adfærd

At deltage i kulturelle fællesskaber

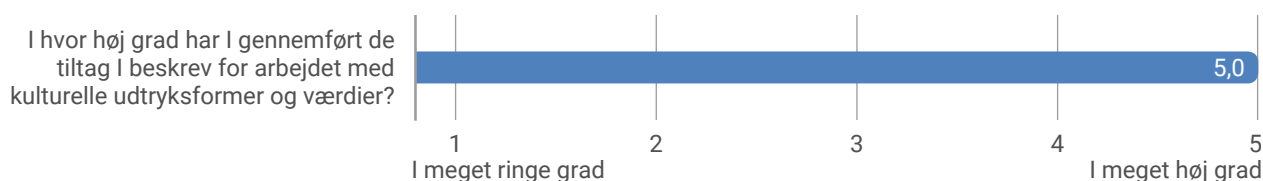
- er aktiv med krop og sprog i dramalege
- udvikler og fastholder regler sammen med andre i leg og spil
- deltager i sanglege og sange med mimik og fagter

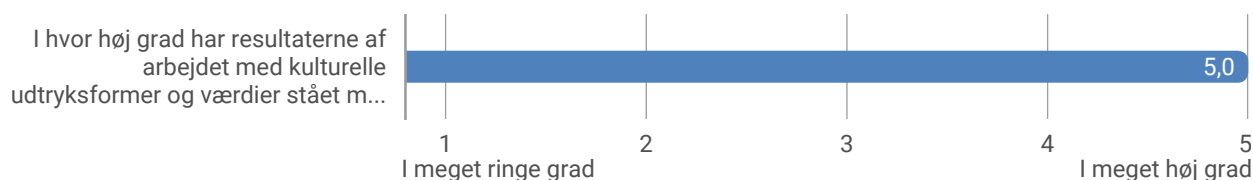
EVALUERINGSRESULTAT - TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: At barnet deltager til forskellige kulturelle aktiviteter, såsom teater - karneval og øvrige ting som foregår i Sneglehuset.
2. Tiltag: At barnet oplever traditioner i forbindelse med jul, fastelavn, påske og høst emner, samt der forskellige fødselsdage som bliver afholdt på stuen.
3. Tiltag: At barnet får mulighed for at bruge forskellige natur materialer til aktiviteter både ude og inde.

SAMLET EVALUERING

UDVIKLINGSPERSPEKTIV

Hvilke refleksioner giver ovenstående resultater anledning til?

At de små langsomt begynder at forstå omverdenen med andre øjne.

Hvilke tiltag/ændringer iværksættes på baggrund af resultatet?

Vi fortsætter med tiltag af teater og kreative aktiviteter hen over året, og gør børnene bevidst om at vi har forskellige årstider og mærkedage.

Kreativitet og udstilling på biblioteket vedrørende et musikforløb.

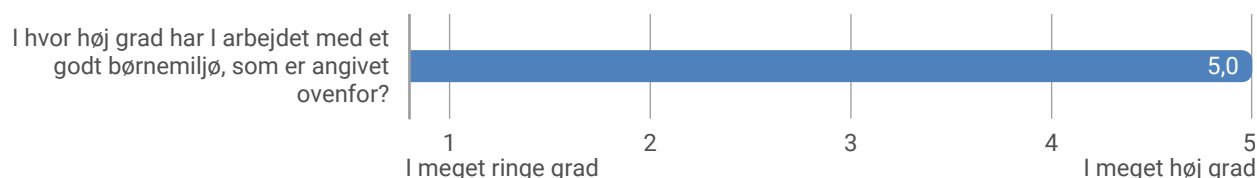
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børne og læringsmiljøet arbejder vi med både dagligt og periodevis. Vi laver om på de respektive stuer med jævne mellemrum, så det svarer til de aktiviteter og til de kompetenceområder, vi her og nu arbejder med. For at give børn lige muligheder, behandler vi dem forskelligt. Da vi har meget fokus på ude liv, giver vi gode muligheder for fordybelse, nysgerrighed og eksperimenter. Vi tager ofte på tur, hvor der er mulighed for at komme tæt på dyr og natur og hvor der er plads til leg og opsøge viden.

Kommentarer til vurdering:

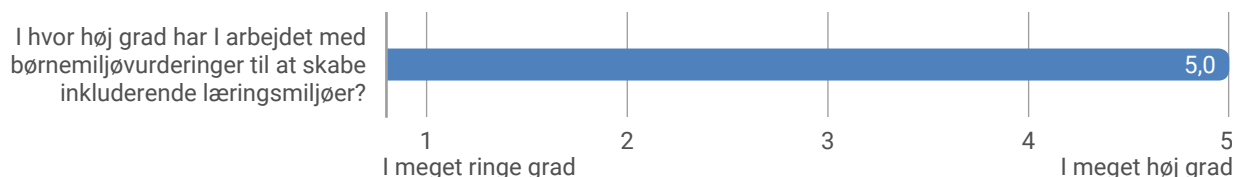
Sneglehuset forældre et gode til at deltage, hvis der er behov for kørsel ud af huset, med forskellige oplevelser, såsom bondegårdsture eller lignende.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Som beskrevet ovenover, tilpasser vi grupperummene alt efter hvad vi laver. Vi kigger på børnegruppens kompetencer. Hvad er der brug for? Vi lader os inspirere af hinanden personale imellem, om eventuelle tiltag, så alle udviklingsstrategier kommer i spil.

Kommentarer til vurdering:

Vi har lavet fælles legerum i mellem de mindste og de ældste. Personalet kan selv bestemme hvornår rummet skal være åbent eller lukket.

Vi bygger salen op med rekvisitter, efter behov af aktiviteter. Det kan være sansestunder, tumleleg eller forskellige aktivitetslege.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**